

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Artic. III. Quæ excusent à recitatione horarum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

VII. Posse aliquando beneficiatum excusari à restitutione, (ob Horas neglectas) titulo pecuniæ expensæ, (intellige post omissionem Horarum) etsi non isto intuitu, in pauperes, vel alios usus pios, censet *Dian. p. 3. R. 57. ex Laym. l. 3. §. 5. t. 2. cap. 12. num. 9.* esse probabile: tum quod quidam Auctores ita sentiant: tum quod videatur esse virtualis intentio omnium dantium cleemosynas satisfacere per illas omnibus obligationibus, quas suis peccatis contraxerunt: tum quod leges Ecclesiasticæ benignè debeant explicari. Addit *Ioannes de Salas de leg. d. 15. sess. 2. n. 27. v. usq.* Si Canonicus grossam, seu corpus sui Canonicatus, vere & absolute lucretur prius, quam omittat officium, non teneri ad restitutionem, propter omissionem sequentem, eo quod poena non sit, ut fructus ^{suos} ~~non~~ ^{suos} ~~faciat~~ ^{suos} ~~suos~~. Sic ille apud *Dian. p. 2. t. 12. R. 8. v. infra art. 4. §. 6. in fine.*

VIII. Ubi Bulla Pii V. non est recepta, potest videri probabile, beneficiatum ad dictam restitutionem non obligari, ut habet *Sylv. V. Clericum.*

ARTICULUS III.

Quæ excusent à recitatione Horarum?

Resp. Hæc sequentia, i. Infirmitas gravis, v. g. dolor notabilis capitis, ita ut sine incommodo, vel incremento morbi, legi non possint. Dixi, *gravi*: quia levis, v. g. dolor stomachi, aut pectoris, vel etiam aliquando febris tertiana, aut quartana non excusat, cum toto die non affligat. Ita *Nav. Fill. Laym. Bon. d. 1. q. 6. p. 1.* Porro taliter excusatus

NOB

non tenetur, ut quidam volunt, audire alium loquentem, nec alium substituere, ut habet *Fiil. Sa. V. Hora*: si tamen commodè potest, & sole legere cum socio, tenetur, ut habet, *Less. Bonac. Dian. p. 2, t. 12. R. 41.*

2. Justum impedimentum, v. g. metus productionis, inter hæreticos. Item gravis, vel repentina occupatio, vel opera charitatis majoris momenti, quam Horæ, quæ sine scandalo, vel grati incommodo tuo, vel alterius omitti non possint. Quo modo et si Concionatores, vel confessarii aliquando excusari possint, idque ex benigna Ecclesiæ intentione, ut docet *Sylv. Suar. & Laym. &c.* tenentur tamen anticipare, si possint, v. g. si manè prævideas, te tota die confessionibus occupandum, quæ differri non possint. Ita ex *Suar. & Azor. Bon. l. c. p. 2. & 2. &c. communiter.*

Ex hoc capite dicunt etiam aliqui, non tenentur repetere, quod neglexisti, (nec recitando, nec audiendo) dum thurificando ad Magnificat, vel Benedictus, vel libros necessarios circumferendo, vel lectionem mox cantandam prævidendo, vel alia in choro necessaria peragendo, occupatus fuisti. Quia Chorus totus pro eo, qui in re, ad officii celebritatem pertinente, occupatur, videtur supplere, & non tantum suo, sed etiam aliorum ministrantium nomine, recitare aut canere. Ita *Laym. l. 4. tr. 1. cap. 5. n. 7. Henr. Sylv. Azor. Sot. Morfesius. Naldus. Arag. Regin. citati à Dian. p. 2. t. 12. R. 13.* Idem de eo, qui choro organo multo, alternis versibus responder, dicunt *Nay. Sane. Arag. & Rodrig. apud Laym. l. c.* scilicet cum

non esse obligatum, ut etiam voce proferat: sed negat *Escob. l. 5. E. 6. v. Trul d. 16.*

3. Cœcitas. *Bon. p. 2. n. 4. & c. communiter.*

4. Carentia Breviarii inculcata. Quod si ramentem memoriter possis dicere, vel totum officium, vel unam Horam, teneris. Si verò tantum scias psalmos, vel lectiones vel capitula, dicit *Fill. tom. 2. tr. 21. cap. 9. n. 287.* citans *Nay. & Suar.* item *Escobar. E. 6. num. 149.* probabile esse, non teneri, quia psalmi ut sic, non sunt Hora Canonica, ad quam tenetur Clericus. Idem dicit *Garf. de benef. t. 1. p. 2. cap. 1. n. 221. Mald. in 2. 2. t. 10. c. 2. d. 5. & Ioannes Sancius in select. d. 15. n. 1. citati à Diaua.* eo quod lectiones, & Capitula sint pars (licet minor) maximè principalis, ita ut absque illis, non sit officium Canonicum. Idem concedit *Sanch. l. 1. c. 19.* in Matutino festi duplicis, vel semiduplicis, v. *Bon. p. 2. n. 6, Dian. p. 2. t. 12. R. 30.* & 47. Verum hæc probare non ausim, sed potius *As* quod docet *Bon. d. 1. q. 6. p. 2.* impeditum ex aliqua dictarum causarum, si possit dicere partem notabilem, ad id teneri, alias ad nihil. Denique si quis careret breviario, quo uti solet, v. g. Romano, teneretur legere aliud, quod habere potest: quia per utrumvis impletur substantia præcepti. *Crenf. Escob. Dia. p. 9. R. 25.*

5. Dispensatio: quam sine causa, solus Papa dat validè; cum causa, Episcopi. Et sic subdiaconum, qui ex dispensatione Pontificia ducit uxorem, hoc ipso liberari ab onere horarum, contra *Bon. & Azorium*, docet *Sanch. de mat. l. 8. d. 8. Dian. p. 8. t. 3. R. 34.*

Et merito, v. 54. Jan. XI.

ARTI-